

повинен зашкодити покупцям, тому в ній наявні елементи правових та етичних характеристик. Друкована реклама має на меті зачепити увагу покупця, зацікавити, викликати бажання купити товар, що рекламується.

Новіков М.
НТУ «ХП»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ ЕФІРНОГО МОВЛЕННЯ

Усне мовлення в українському теле- та радіоефірі відрізняється низькою культурою. На мою думку, нехтування літературними нормами – не що інше як саботаж. Він виявляється у несумлінному, недбалому вивченні рідної мови, нігілістичному ставленні до її законів.

На сьогоднішній день етер є віддзеркаленням усього мовного середовища, відсутності культури спілкування всіх прошарків суспільства. Корені цього явища – у перманентній війні з українською мовою на її знищення у межах Російської імперії, в атмосферу мовної дискримінації у 70-80-ті роки минулого століття. Проте, і в роки незалежності в Україні не ведеться належна пропаганда та роз'яснення значення для кожного громадянина досконалого знання державної мови.

Безперечно, засвоїти літературні норми вимови і дотримуватися їх набагато складніше, ніж навчитися писати. Раніше з-поміж основних причин низької культури усного слова називали значний вплив діалектного мовлення, недостатнє знання норм літературної вимови, хибний підхід до вивчення української мови у загальноосвітній школі. Сьогодні до цих чинників додається ще й вплив електронних засобів масової інформації.

На наших очах в аудіовізуальних засобах масової інформації зникає неоціненне багатство – школа красного слова, яка ґрунтувалася не лише на прекрасних голосових особливостях і зовнішніх даних справжніх професіоналів, а й на їхній майстерності найвищого гатунку, манері говорити, високому рівні мовленнєвої культури, мовного досвіду, глибині проголошеного тексту. Багаторічні спостереження за ефіром дають підстави стверджувати: дуже часто носіями грубих порушень літературних норм є, хоч як це не дивно, журналісти. Типовими грубими порушеннями науково обґрунтованих та соціально узаконених норм національної мови в телерадіоефірі є: нехтування правил літературної вимови голосних і приголосних звуків, зокрема, ненаголошених [о], [є], [и], оглушення приголосних наприкінці слова і наприкінці складу перед глухими; ненормативна вимова звука [в]; неправильна вимова групи приголосних, які зазнають асимілятивних змін; порушення у наголошуванні слів; спотворення граматичних форм.